

RIVERIA

Aina läsnä oppijalle ja avoinna työelämälle.

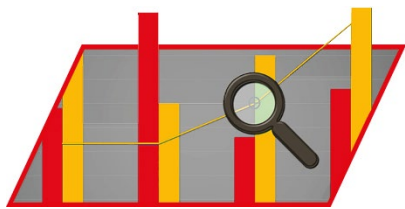
Työpaikkaohjauskoulutus
Kaikille aloille yhteinen osa
10.10.2024
Laadunkehittäjä
Tuomo Hurskainen

Johdanto

RIVERIA

Riveria lukuina

Toimintatuotot 70 milj.€

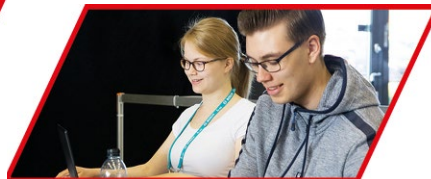

Opiskelijoita 19 000 / v
Opiskelijavuosia 5 600 / v

Henkilöstöä 700

EFQM
Recognised for excellence
4 star

Laatupalkittu 2004,
2008, 2012 ja 2016

Koulutusyksiköitä 6

Omistajat 12 kuntaa

Eri alojen tutkintoja
- 34 perustutkintoa
- 38 ammattitutkintoa
- 22 erikoisammattitutkintoa

Työpaikkoja oppimiseen
11.600

Suomen taitavimmat
opiskelijat 2017 ja 2019

Asuntolapaikkoja 600

Kansainvälisyys,
opiskelijoita 300/v.

Opiskelija- ja työelämä-
palaute 4,1

Työllistymisen ja
jatko-opinnot noin 80 %

Tiloja 100.000 m²

Tietokoneita 3.000

Ajoneuvoja ja työkoneita 300

Investointeja
5–10 milj.€ /v.

Työpaikkaohjauskoulutus

Mitä työpaikkaohjaus on?

- > Työpaikkaohjaus on työelämässä oppimisen aikana annettavaa ohjausta opiskelijalle koulutus- tai oppisopimukseen kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Työpaikkaohjausta antaa työpaikalla opiskelijalle nimetty työpaikkaohjaaja. Opiskelijan työelämässä oppiminen edellyttää aina työpaikkaohjaajan nimeämistä.

Mitä on työpaikkaohjauskoulutus?

- > Se on koulutusta, jossa oppilaitoksen edustajat kouluttavat ja opastavat työpaikkojen työpaikkaohjaajina toimivia henkilöitä toimimaan opiskelijan työelämässä oppimisen tärkeimpinä kumppaneina. Koulutuksessa annetaan perusvalmiudet sekä yleistasoisista ohjauksen periaatteista sekä substanssiosaamiseen liittyvistä aiheista.
- > Työpaikkaohjauskoulutus rakentuu keskitetysti toteutettavasta yleisestä osiosta sekä alakohtaisesta substanssi-osuudesta. Työpaikkaohjauskoulutuksen yleisestä osasta vastaa laadun kehittäjä ja substanssiosan toteutuksesta vastaavat tiimipäälliköt.

Työpaikkaohjaajakoulutus

Työpaikkaohjaajakoulutuksen tavoitteet:

Yhteinen osa (yleistasoinen)

- > Lisätä ymmärrystä työelämässä oppimisen ja työpaikkaohjauksen merkityksestä ja tarpeesta ammatillisessa koulutuksessa.
- > Tunnistaa eri toimijoiden roolit ja tehtävät työelämässä oppimisessa.

Koulutusalaan/tutkintoon keskittyvä osa (substanssi)

- > Perehdyttää työpaikkaohjaaja työelämässä oppimisen suunnitteluun, ohjaukseen ja osaamisen arviointiin.
- > Varmistua työpaikkaohjaajan riittävästä ohjaus- ja arviointiosaamisesta.
 - ✓ Riverian opettaja varmistaa työelämäedustajan arviointiosaamisen ja tarvittaessa perehdyttää hänet arviointiin ennen näyttöä.

Sisältö

Kaikille aloille yhteinen osa:

- 1) Johdanto.
- 2) Riverian ja työpaikkojen yhteistyö.
- 3) Onnistuakseni työpaikkaohjaajana, mitä minun tulee tietää työelämässä oppimisesta yleisesti?
- 4) Onnistuakseni työpaikkaohjaajana, mitä minun tulee tietää opiskelijan perehdytyksestä, ohjauksesta ja palautteen antamisesta?
- 5) Yhteenveto.

Koulutusalaan/tutkintoon keskittyvä osa

- 1) Johdanto.
- 2) Riverian ja työpaikkojen yhteistyö: Kansallinen työelämäpalaute.
- 3) Tutkinnon perusteet ja opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS) ohjaavat yhteistä suunnitteluamme.
- 4) Mitä työtehtäviä meidän tulee tarjota opiskelijalle, jotta tutkinnon oppimistavoitteet toteutuvat?
- 5) Työpaikkaohjaaja opiskelijan ohjaajana ja osaamisen arvioijana.
- 6) Yhteenveto.

Mitä on ammatillinen koulutus?

- > Ammatillisella koulutuksella tarkoitetaan tutkintoon johtavaa ammatillista peruskoulutusta ja ammatillista lisäkoulutusta. Ammatillisia tutkintoja on 160.
- > Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi.
- > Koulutus kehittää työelämää, vastaa työelämän osaamistarpeisiin ja edistää yrittäjyyttä. Ammatillisella koulutuksella tuetaan myös elinikäistä oppimista.
- > Ammatillisen tutkinnon suorittaneilla on yleinen jatko-opintokelpoisuus ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin.

Lisätietoja: [Opetushallitus/Ammatillinen koulutus](#)

Ammatilliset tutkinnot

- > **Ammatillisessa perustutkinnossa** osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella.
- > **Ammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.
- > **Erikoisammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.
- > Ammatillisessa koulutuksessa voi suorittaa myös tutkinnon osia.
- > Kun tutkinnon perusteissa edellytetty ammattitaito on hankittu, se osoitetaan pääsääntöisesti käytännön työtehtävissä työpaikoilla näytöissä.

Riverian ja työpaikkojen yhteistyö

Esimerkkejä työelämäyhteistyön muodoista

- > Työelämäyhteistyön tavoitteena on edistää Riveriasta valmistuvan, tutkinnon suorittajan jatko-sijoittumista työelämään.
- > Työelämäyhteistyön muotoja on useita, esim.:
 - Työelämässä oppiminen
 - Näytöt
 - Opetushenkilöstön työelämäjaksot
 - Henkilöstön täydennyskoulutukset
 - **Työpaikkaohjaajakoulutukset**
 - Yhteiset kehittämishankkeet
 - **Työelämän tiimiauditoinnit**
 - Työelämäfoorumit sekä tilaisuudet ja tapahtumat.

Esimerkkejä työelämäyhteistyön hyödyistä

- > Yhteistyön hyötyjä:
 - Keskustelemme odotuksista opiskelijaa ja yhteistyötä kohtaan
 - Luomme luottamuksellisen kumppanuussuhteen
 - **Varmistamme sujuvan oppimisen työpaikalla**
 - Ennakoimme tulevia osaamistarpeita
 - **Avaamme yritykselle mahdollisuuksia tulevaisuuden henkilöstöressurssien varmistamiseen**
 - Kasvatamme yrityksen vetovoimaisuutta työpaikkana ja oppimisympäristönä
 - Kehitämme työyhteisön osaamista ja liiketoimintaa.

Työelämäpalautteen kerääminen ja käsittely

- > Käytössä on **työpaikkapalaute** ja **työpaikkaohjaajapalaute** (OKM asetus 1244/2020).
- > Työpaikkapalautetta pyydetään kahdesti vuodessa, tammikuussa ja elokuussa koulutus- tai oppisopimukseen merkityltä työpaikan yhteyshenkilöltä. Riveria lähettää palautekyselyn niille työntajille, joilla on viimeisen puolen vuoden aikana ollut Riverian opiskelijoita työelämässä oppimassa.
- > Työpaikkaohjaajapalautekysely lähetetään koulutus- tai oppisopimukseen merkitylle työpaikkaohjaajalle aina työssäoppimisjakson jälkeen joko kuukauden 1. tai 16. päivä sen mukaan milloin sopimus on päättynyt. Kysely lähetetään jokaisesta opiskelijasta erikseen, mutta jos samalla työnantajalla on päättynyt useita jaksoja samanaikaisesti, kyselyt niputetaan yhdeksi kyselyksi. Työpaikkaohjaajakysely lähetetään Opetushallituksen sähköpostiosoitteesta noreply@opintopolku.fi työnantajan sähköpostiosoitteeseen.
- > Kyselyissä ei arvioida opiskelijaa, vaan Riverian toiminnan laatua:
 - > Teemat; asiakaslähtöisyys - sopimusprosessi - ohjaus ja tuki - vaikuttavuus - laatu - yleisarvio.
- > Kyselyihin vastaaminen vie aikaa 5 minuuttia. Vastanneiden työpaikan edustajien ja työpaikkaohjaajien nimet eivät tule esiin palautteista.
- > Kyselyiden tulokset kootaan valtakunnallisesti, jonka jälkeen Riveria, tulosalueet ja tiimit käsittelevät palautteet ja reagoivat kehittämiskohteisiin.

Työelämäpalautteen kysymykset

***Onnistuakseni
työpaikkaohjaajana, mitä minun
tulee tietää työelämässä
oppimisesta yleisesti?***

Mitä työelämässä oppiminen on?

- > Työelämässä oppimisella tarkoitetaan tutkinnon perusteiden mukaista puuttuvan osaamisen hankkimista työpaikalla. Riveriassa opiskelija oppii merkittävän osan tutkinnon tavoitteena olevasta ammattitaidosta työelämässä. Työelämässä oppiminen edistää merkittäväällä tavalla myös opiskelijan työllistymistä.
- > Jokaiseen ammatilliseen tutkintoon (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinto) sisältyy aina työelämässä oppimista.
- > Opiskelija ei voi saada tutkintoa, ellei hän ole hankkinut puuttuvaa osaamistaan ja osoittanut sitä aidoissa työelämän ympäristöissä.
- > Työelämässä oppiminen toteutuu ensisijaisesti Pohjois-Karjalassa. Lisäksi opiskelija voi oppia työelämässä muualla Suomessa ja myös ulkomailla.
- > Työelämässä oppiminen perustuu aina joko koulutussopimukseen tai oppisopimukseen. Opiskelija voi yhdistellä näitä joustavasti opintojensa aikana.

Tutkinnon perusteet

- > Opetushallituksen päättämät ammatillisten tutkintojen perusteet ohjaavat koulutuksen järjestämistä sekä opiskelijoiden henkilökohtaisten opintopolkujen suunnittelua ja toteuttamista.
- > Tutkinnon perusteissa on kerrottu kunkin tutkinnon muodostuminen sekä mahdolliset tutkintonimikkeet ja tutkinnon osaamisalat.
- > Kuvaukset tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista sekä osaamisen arvioinnista ovat olennainen osa tutkinnon perustetta.
- > Tutkintojen perusteet ja tutkinnon muodostuminen on julkaistu [ePerusteet-palvelussa](#).

On hyvä tuntea nämä termit

Henkilökohtaistaminen	Opiskelijan opintojen henkilökohtaistamisessa tunnistetaan ja tunnustetaan opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen, suunnitellaan tarvittavan osaamisen hankkiminen ja osoittaminen sekä tarvittavat ohjaus ja tukitoimet.
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	Osaamisen tunnistaminen tarkoittaa sitä, että opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään. Aikaisempi osaaminen voi perustua esim. työkokemukseen, harrastuneisuuteen tai koulutukseen. Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytettyä osaamista tai ammattitaitoa, voidaan tunnustaa suoraan suoritettavaan tutkintoon (sisällyttäminen).
HOKS	Jokaisen aloittavan opiskelijan yksilölliset osaamisen tunnistamista, tunnustamista, hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot kirjataan, koulutuksen aikana päivitettävään henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan.
Koulutussopimus	Koulutussopimus on koulutuksen järjestäjän ja koulutustyöpaikan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus opiskelijan osaamisen hankkimisesta työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä. Opiskelija ei ole työsuhteessa.
Oppisopimus	Oppisopimuskoulutus on pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävää koulutusta, jota täydennetään tarvittaessa muissa oppimisympäristöissä tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Perustuu opiskelija ja työnantajan väliseen kirjalliseen määräaikaiseen työsopimukseen.
Näyttö	Opiskelija osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, että hän on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen. Tarvittaessa näyttöä täydennetään oppilaitoksessa tai muussa koulutuksen järjestäjän osoittamassa paikassa.
Työpaikkaohjaaja	Työpaikkaohjaaja on työnantajan nimeämä henkilö, joka ohjaa tutkintoa suorittavien opiskelijoiden työssäoppimista työpaikalla. Hän on ammattinsa kokenut taitaja, joka toimii yhteistyössä oppilaitoksen ja työssäoppimista ohjaavan opettajan kanssa.

On hyvä tietää eri toimijoiden roolit ja tehtävät

Oppilaitos	Opettaja	Opiskelija	Työnantaja tai koulutussopimustyöpaikka	Työpaikkaohjaaja	Työyhteisö
<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työpaikan edellytykset toimia oppimisympäristönä: <ol style="list-style-type: none"> 1. riittävä tuotanto- ja palvelutoiminta, 2. tarpeelliset työvälineet, 3. ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevä henkilöstö, josta nimetään opiskelijalle vastuullinen työpaikkaohjaaja 4. työturvallisuus. • suunnittelee opinnot ja niiden toteutustavan yhteistyössä työpaikan kanssa. • järjestää opiskelijan tietuupuoliset opinnot. • koordinoi ja kehittää yhteistyötä eri osapuolten välillä. 	<ul style="list-style-type: none"> • kartoittaa opiskelijan oppimistarpeet ja niihin vastaavan tutkinnon osan/osat. • suunnittelee opiskelijan ja työpaikan edustajan kanssa eri oppimisympäristöissä toteuttavat opinnot. • ohjaa opiskelijan oppimisprosessia. • kartoittaa ja järjestää opiskelijan tarvitseman erityisen tuen. • ohjaa opiskelijaa ja työpaikkaa näyttöjen toteuttamiseen. • toteuttaa opiskelijan osaamisen arvioinnin työpaikan kanssa. • sitouttaa yrityksen työpaikka- ja työpaikkaohjaaja-palautteiden antamiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu omien opintojen suunnitteluun. • oppi työssä, oppilaitoksessa ja muissa ympäristöissä. • pääsee osaksi työyhteisöä ja monipuolisia työtehtäviä. • saa ohjausta työpaikkaohjaajalta, opettajalta ja koko työyhteisöltä. • saa monipuolista palautetta oppimisestaan. • suunnittelee osaamisen näyttöjä yhdessä opettajan ja työpaikan kanssa. • arvioi osaamistaan. • saa osaamisen osoittamisestaan arvioinnin. • sitoutuu työhön, opintoihin ja työyhteisössä toimimiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa työpaikalla tapahtuvan oppimisen hyödyt yritykselleen. • suunnittelee ohjauksen järjestämisen (ml. työturvallisuus) ja nimeää työpaikkaohjaajan ja muut oppimista ohjaavat henkilöt sekä esittää työpaikan edustajan näytön arvioijaksi. • tiedottaa työyhteisöä opiskelijan, ohjaajan ja työyhteisön rooleista. • suunnittelee ja mahdollistaa opiskelijan ammattitaidon hankkimisen HOKS:in mukaisissa työtehtävissä. • hyödyntää ohjaajien osaamista yrityksen toiminnassa. 	<ul style="list-style-type: none"> • tutustuu opiskelijaan sekä omaan rooliinsa ohjaajana. • perehtyy tutkinnon perusteisiin ja oppimisen tavoitteisiin. • suunnittelee, organisoii ja ohjaa oppimistavoitteisiin perustuvia työtehtäviä. • tekee yhteistyötä opettajan kanssa. • antaa palautetta opiskelijan kehittämisestä ja ryhtyy toimenpiteisiin silloin, kun suunnitelman mukaista osaamista ei pystytä saavuttamaan. • tutustuu arviointikriteereihin ja arvioi opiskelijan osoittamaa osaamista yhdessä opettajan kanssa. • kehittää omaa ohjaus- ja arviointiosaamistaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää ohjauksen roolin osana työtehtäviä. • tukee ohjaajaa ja jakaa ohjaustehtävää. • edistää oppimisympäristöä kulttuuria ja kannustaa opiskelijaa. • antaa palautetta ja kehittää työelämässä oppimisen käytänteitä.

On hyvä ymmärtää työpaikka oppimis- ympäristönä

- > Opettaja alan ammattilaisena arvioi työpaikan soveltuvuuden opiskelijan työelämässä oppimisen ympäristöksi. Se tehdään tutkintojen perusteiden ammattitaitovaatimusten perusteella ennen koulutussopimuksen tai oppisopimuksen tekemistä. Työpaikan soveltuvuudessa huomioidaan myös opiskelijan mahdollisuus työllistyä jatkossa työpaikkaan.
- > Oppisopimuksen tai koulutussopimuksen tekeminen edellyttää, että koulutustyöpaikalla on:
 - riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa,
 - tarpeelliset työvälineet ja
 - ammattitaidoltaan, koulutukseltaan ja työkokemukseltaan pätevä henkilöstö, josta nimetään opiskelijalle vastuullinen työpaikkaohjaaja (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).
- > Työnantajalla ja koulutussopimustyöpaikan tarjoajalla on aina vastuu opiskelijan työturvallisuudesta, joten myös nämä asiat on varmistettava ennen työssäoppimisjakson alkua (Työturvallisuuslaki 738/2002).
- > Kun työpaikan edellytykset toimia oppimisympäristönä on varmistettu, lähtee yhteistyömme aktiivisesti liikkeelle.

Työelämässä oppimisen aloitamme yhteisestä suunnittelusta

- > Opettaja varmistaa, että opiskelijalla on työpaikalla mahdollisuus tehdä työtehtäviä, jotka vastaavat tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia. Ammattitaitovaatimusten mukaiset työtehtävät on määritelty tutkinnonosakohtaisissa toteutussuunnitelmissa (Wilma tai ePeruste).
- > Työelämässä oppiminen suunnitellaan aina yhdessä opiskelijan, työnantajan ja koulutuksen järjestäjän edustajan kanssa (3 henkilöä) tutkinnon osittain ja osa-alueittain osana opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa.
- > Hankittavan osaamisen osalta suunnitellaan:
 - Keskeiset työtehtävät, joissa osaaminen hankitaan, ja niiden aikataulu
 - Muu osaamisen hankkiminen ja tämän aikataulu, jos em. osaamista on tarpeen täydentää muissa oppimisympäristöissä, esimerkiksi oppilaitoksessa
 - Varmistetaan työturvallisuuteen liittyvät asiat
 - Tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet
 - Näyttöjen ajankohdat ja sisällöt
 - Säännöllinen yhteydenpito eri osapuolten kesken.

Työelämässä oppimisen muistilista työpaikkaohjaajalle

Työelämässä oppiminen perustuu koulutussopimukseen tai oppisopimukseen

Koulutussopimus:

- Opiskelija ei ole työsuhteessa. Ei makseta palkkaa. Opintotuki ja muut opintososiaaliset etuudet.
- Voi ajoittua 1-5 päivälle viikossa, tuntimäärä sovitaan yksilöllisesti.
- Solmitaan tutkinnon osa/osien ajaksi tai pienempi kokonaisuus kerrallaan.
- Oppilaitoksen vakuutus.
- Työnantajalle ei makseta koulutuskorvausta.

Oppisopimus:

- Opiskelija on työsuhteessa ja hänelle maksetaan työstä TES:n mukaista palkkaa.
- Työtunteja viikossa vähintään 25.
- Solmitaan koko tutkintoon, tutkinnon osan ajaksi tai pienempi kokonaisuus kerrallaan (joustava oppisopimus).
- Opiskelusta suurin osa tai koko opinnot voivat tapahtua työpaikalla.
- Työnantaja vastaa vakuutuksista.
- Työnantajalle voidaan maksaa erikseen sovittavaa koulutuskorvausta.

Oppisopimuksen ja koulutussopimuksen toimintamallit

Oppisopimus

SOPIMUS OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ

- Aloitus- ja päättymispäivä
- Osapuolten tehtävät
- Koulutuskorvaus
- Muut tarpeelliset asiat, kuten koulutuksen järjestäjän ohjaus ja tuki työpaikalle

OPPISOPIMUS = KIRJALLINEN MÄÄRÄAIKAINEN SOPIMUS TYÖ- TAI VIRKASUHTEESTA

- Sopimuksen voimassaoloaika
- Sovellettava työaika
- Koeajan pituus
- Palkkauksen perusteet
- Työ- ja virkasuhteen ehdot

TYÖPAIKAN TAVOITTEET JA EDELLYTYKSET

Oppisopimus ▶

- Työaika keskimäärin 25 h/vko
- Oppisopimus-opiskelija vähintään 15-vuotias
- Pääosa osaamisesta hankitaan työpaikalla käytännön työtehtävissä

Koulutussopimus ▶

- Työpaikalla
- riittävästi tuotanto- ja palvelutoimintaa
 - tarpeelliset välineet
 - ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai työkokemukseltaan pätevä vastuullinen työpaikkaohjaaja

HENKILÖKOHTAINEN OSAAMISEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

- Osaamisen hankkiminen
- Keskeiset työtehtävät
 - Ajoittuminen

Osaamisen osoittaminen

- Näyttöjen ajankohdat ja sisällöt
- Kirjattava vastuullinen työpaikkaohjaaja ja opettaja tai koulutuksen järjestäjän edustaja

LÄHTÖKOHTANA OSAAMISTARVE

Tavoite eli suoritettava tutkinto tai koulutus tai tutkinnon osat + noudatettavat perusteet

Koulutussopimus

KOULUTUSSOPIMUS = KIRJALLINEN MÄÄRÄAIKAINEN SOPIMUS OSAAMISEN HANKKIMISESTA TYÖPAIKALLA KÄYTÄNNÖN TYÖTEHTÄVIEN YHTEYDESSÄ

- Osapuolten tehtävät
- Aloitus- ja päättymispäivä
- Muut asiat, kuten koulutuksen järjestäjän ohjaus ja tuki työpaikalle
- Ei makseta korvausta koulutussopimustyöpaikan tarjoajalle
- Opiskelija ei ole työsuhteessa eikä saa palkkaa tai muuta vastiketta
- Voidaan sopia tutkinnon osittain, useasta tutkinnon osasta tai pienemmistä kokonaisuuksista kerrallaan
- Koulutussopimustyöpaikan tarjoaja seuraa ja raportoi koulutuksen järjestäjälle

Tiedoksi

Opiskelija

Koulutuksen järjestäjä

Työnantaja

Koulutussopimustyöpaikan edustaja

***Onnistuakseni
työpaikkaohjaajana, mitä minun
tulee tietää opiskelijan
perehdytyksestä, ohjauksesta ja
palautteen antamisesta***

Työpaikkaohjaaja opiskelijan perehdyttäjänä

- > Työpaikalta nimetään opiskelijalle vastuullinen työpaikkaohjaaja.
- > Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta myös työelämässä oppiessaan.
- > Opiskelijan perehdyttäjänä onnistun, kun
 - 1) Perehdytän opiskelijan tutkintoon, henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ja koulutussopimukseen tai oppisopimukseen ja sekä
 - 2) Perehdytän opiskelijan:
 - Työpaikan työyhteisöön, keskeisiin ohjeisiin, käytäntöihin ja sääntöihin.
 - Työturvallisuuteen Työturvallisuuslain 738/2002 edellyttämällä tavalla.
 - Oppimistavoitteisiin perustuviin työtehtäviin.
 - Työelämään ja työelämän pelisääntöihin yhteistyössä Riverian asiantuntijoiden kanssa.

Työpaikkaohjaajan perehdytyksen tarkistuslista

Nuori työntekijä

- > Nuorella työntekijällä tarkoitetaan alle 18-vuotiasta. Nuorten työntekijöiden suojelemisesta säädetään laissa nuorista työntekijöistä ja tämän perusteella annetuissa asetuksissa.
- > Työnantajan on aina ohjattava ja perehdytettävä nuorta työntekijää erityisen huolellisesti. Nuori on perehdytettävä työhön ja siihen liittyviin vaaroihin sekä varmistettava, että hän osaa noudattaa työturvallisuusohjeita.
- > Nuorelle työntekijälle on kerrottava riittävän tarkasti, että hänen odotetaan:
 - noudattavan työnantajan antamia ohjeita ja työpaikan pelisääntöjä.
 - poistavan mahdollisuuksien mukaan työpaikan vikoja ja puutteellisuuksia ja ilmoittavan niistä työnantajalle.
 - käyttävän tarpeellisia henkilönsuojaimia ja työhön sopivaa vaatetusta.
 - käyttävän ohjeiden mukaisesti koneita ja laitteita. Erityisen tärkeää on ohjeistaa toiminta häiriö- ja poikkeustilanteissa.
- > Laissa nuorista työntekijöistä on säädetty nuorten työaikojen rajoituksista:
 - 15 vuotta täyttäneen säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa, ja työvuoron saa sijoittaa kello 6:n ja 22:n väliseen aikaan. Jos kyseessä on ammattikoulutukseen liittyvä kaksivuorotyö, saa työtä kuitenkin tehdä kello 24:ään asti.

Alaikäiset työelämässä oppimassa

- > Nuorelle vaarallinen työ on sellaista työtä, jossa nuorta työntekijää itseään tai hänen työnsä takia muuta henkilöä uhkaa erityinen tapaturman tai terveyden menettämisen vaara. Jotkut työt ovat niin vaarallisia tai haitallisia, että niiden teettämistä nuorilla on rajoitettu tai kokonaan kielletty. 15-vuotias saa tehdä vaaralliseksi luokiteltuja töitä vain Aluehallintoviraston poikkeusluvalla.
 - Nuorelle vaaralliset työt on määritelty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta (188/2012).
 - Vaarallista työtä saa tehdä 16 vuotta täyttänyt nuori työntekijä, jos työn turvallisuudesta sekä opastuksesta ja ohjauksesta on huolehdittu. Työnantajan on varmistettava, että nuoren työntekijän käyttöön tarkoitettuja laitteista, aineista tai työolosuhteista ei ole erityistä tapaturma- tai terveysvaaraa nuorelle itselleen tai muille.
- > Opettaja on velvollinen tekemään ilmoituksen Itä-Suomen aluehallintovirastolle koulutussopimuspaikoista, joissa 16-17-vuotias tekee vaaralliseksi luokiteltuja töitä. Oppisopimuspaikkojen ilmoitusvastuu on työnantajalla. Riverian omasta normaalista opetustoiminnasta työsaleissa ja -tehtävissä ei tarvitse tehdä ilmoitusta.
 - Samalla ilmoituksella voi ilmoittaa kaikki yritykset, joissa on 16-17 -vuotiaita nuoria tekemässä vaarallista työtä. Ilmoitukset on hyvä ryhmitellä esim. koulutusalaakohtaisesti. Ilmoitus on voimassa toistaiseksi.
 - Ilmoitus on uusittava, jos työn luonne, nuorten lukumäärä tai työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen liittyvät seikat muuttuvat olennaisesti ilmoitetulla työpaikalla.
 - Ilmoitus tehdään Avin lomakkeella lähettämällä se osoitteeseen: tyosuojelu.ita@avi.fi sekä kopio Riverialle osoitteeseen: avi.ilmoitukset@riveria.fi.

Lisätietoja: [Työsuojeluhallinnon verkkopalvelu](#)

Opiskelijat ovat erilaisia oppijoita myös työpaikoilla

- > Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä.
- > Ammatillisen koulutuksen opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea.
- > Tavoitteena on, että tuen avulla opiskelija saavuttaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen.
- > Erilaiset oppijat onnistuvat työelämässä oppimisessa, kun ohjaus- ja tukitoimet suunnitellaan yhteistyössä opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan kanssa. Tuen suunnittelu tarkoittaa usein hyvin konkreettisia asioita ohjauksessa.

[Ohjaan.fi/Erilaiset oppijat työpaikalla](https://www.ohjaan.fi/Erilaiset_oppijat_tyopaikalla)

Eri kieli- ja kulttuuritaustalta tulevat opiskelijat

- > Suomen kielen taito on usein puutteellista, erityisesti ammattiterminologia.
- > Puutteita on suomalaisen kulttuurin ja työelämän tuntemisessa.
- > Ammatillinen osaaminen; työkokemus ja kouluttautuminen vaihtelee nolasta erittäin korkeasti koulutettuihin.

Huomioitavia asioita

- > Perehdytys.
- > Aikakäsitys ja poissaolot.
- > Työyhteisöön sisälle pääsy.
- > Kommunikointi ja väärinkäsitykset.
- > Tasa-arvo.
- > Palaute.

Oppimisen etenemisen seuranta ja palaute osaamisen kehittymisestä (*liittyy lakiin 531/2017)

Palautteen antajana onnistun, kun:

- > Keskustelen opiskelijan kanssa HOKS:ss sovittujen työtehtävien toteutumisesta ja riittävydestä.
- > Kannustan opiskelijaa arvioimaan omaa oppimistaan.
- > Seuraan opiskelijan oppimisen etenemistä HOKS:in mukaan.*
- > Ohjaan, annan ja vastaanotan palautetta osaamisen kehittymisestä*
 - Opettaja ja työpaikkaohjaaja antavat opiskelijalle palautetta osaamisen kehittymisestä opintojen aikana. Palaute voi olla suullista tai kirjallista, joka kirjataan Wilmaan tai digitaaliseen työkirjaan työtehtävittäin.
 - Palautetta osaamisen kehittymisestä annetaan tutkinnon osan opiskelun aikana siten, että opiskelija tietää, mitä hän jo osaa ja mitä pitää vielä oppia (kannustaminen). Osaamisen hankkimiseen liittyvä palaute ei ole osaamisen arviointia.
- > Ilmoitan opettajalle HOKS:in päivittämisen tarpeista yhteisesti läpikäydyn toimintamallin mukaisesti.*

Yhteenveto

Oman ohjaus- ja arviointiosaamisen kehittäminen

- > Riverian tehtävänä on tukea työpaikkaohjaajaa ohjaustehtävässä ja tarvittaessa järjestää koulutusta. Työpaikkaohjaajan ohjausosaamisen varmistamisesta sovitaan koulutus- tai oppisopimuksessa.
- > Keskustelu oman ohjaus- ja arviointiosaamisen kehittämisestä:
 - Työpaikkaohjaakoulutuksen koulutusalaan/tutkintoon liittyvä osa.
 - Työelämäedustajan perehdytys osaamisen arviointiin (näytöt).
 - Räättälöity työpaikkaohjaajakoulutus yrityksille ja yhteisöille.
 - Verkko-opintoina suoritettavat tutkinnon osat:
 - Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen (5 op).
 - Työpaikkaohjaajana toiminen (30 op).

Ohjaan.fi - Työvälineitä työelämässä oppimisen ohjaukseen

Osaamisen arvioijien perehdyttäminen

- > Riveriassa opettaja varmistaa työelämäedustajan arviointiosaamisen ja tarvittaessa perehdyttää hänet arviointiin ennen näyttöä.
- > Perehdytyksessä keskitytään ja varmistetaan työelämäarvioijan osaaminen seuraavissa asioissa:
 - opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma
 - tutkinto- ja tutkinnon osa kohtainen arviointi erityispiirteineen ml. ammattitaitovaatimukset ja arvioinnin kohteet ja kriteerit
 - ymmärrys arvioinnin osaamis- ja kriteeriperusteisuudesta
 - arvioinnin kattavuus, luotettavuus sekä arviointimenetelmät
 - arvioinnin dokumentointi näytön aikana
 - arvioijien mahdollinen esteellisyys.

Palautteen kerääminen

- > Pyydämme vastaamaan lyhyeen palautekyselyyn:

Kiitokset!

Tuomo Hurskainen

Laadun kehittäjä

050-344 9860

RIVERIA

RIVERIA.FI

